

MÚSICA

I

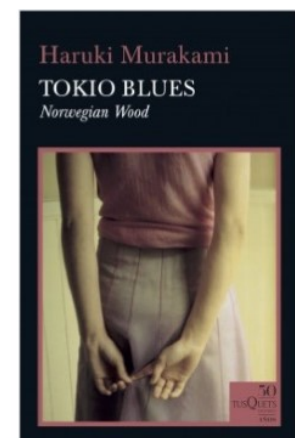
LITERATURA

Haruki Murakami

Si hi ha alguna cosa que predomina en el discurs del japonès Haruki Murakami és la continua presència de la música, en infinitat d'estils, dins de totes les seves novel·les.

Quan Aomame baixa del taxi en el que circula, a l'inici de *1Q84*, mentre sona de fons la 'Sinfonietta' de Janáček; quan el seu altre principal personatge, Tengo, mostra la seva passió per autors com Duke Ellington o Louis Armstrong; etc. Murakami sempre té present la música clàssica i el jazz.

Parlar de la importància de la música en una obra que porta com a subtítol el nom d'una cançó de The Beatles (Norwegian Wood) és gairebé absurd. Però a *Tokio Blues* queda palès com un pot créixer deixant-se influenciar pel que escolta. Tot i la referència al pop en el títol, de nou les obres clàssiques de Bach, o el jazz d'Ella Fitzgerald

marquen la pauta a seguir per Watanabe, Reiko, Naoko, Midori i la resta de personatges de la novel·la.

En els moments en els que Murakami es deixa enamorar per la música més actual, crida l'atenció la seva fascinació, confessada en varies ocasions, per Radiohead. Això es veu reflectit a *Kafka en la orilla*, una novel·la que va veure la llum l'any 2002, dos anys després de que *Kid A* (àlbum de Radiohead) sortís al mercat i remogué per dins al japonès, més amic d'altres generes musicals. D'aquesta manera Kafka Tamura, protagonista de la novel·la, escolta el disc una i altra vegada en el seu walkman, mentre s'enamora sense voler de la senyoreta Saeki. També el camioner Hoshino, enmig de la seva particular visió de la vida, es queda rumiant una peça per a piano, violí i violoncel de Beethoven.

No hi ha un sol personatge de Murakami que no es defineixi a través de la música. De la que escolta, de la que sent o de la que sona de fons en alguna cafeteria on passa les nits d'insomni.

Alta fidelidad (Nick Hornby)

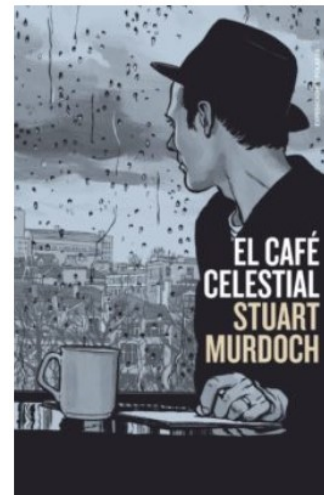
No fa falta parlar de temes excessivament elevats per clavar una novel·la exquisida amb bona música de fons.

Aquesta novel·la va situar a Nick Hornby en el panorama literari (i aviat també en el cinematogràfic, gracies a l'adaptació que Hollywood va fer de la seva obra amb John Cusack com a protagonista). Per a Rob Fleming, el seu protagonista, la música és el més important, però ha arribat el moment de pensar també en la seva vida amorosa. Que no és precisament un èxit. Com que en Rob tot ho veu a través de la música, comença la seva recerca de l'amor amb l'ajuda dels seus temes preferits. Per cada situació s'esforça per trobar la cançó adequada. En definitiva, un recorregut vital i musical amb un fi sentit del humor i una encertada dosis de tendresa que, avui, vint anys després de la seva publicació en anglès, és també el retrat d'una època.

El café celestial (Stuart Murdoch)

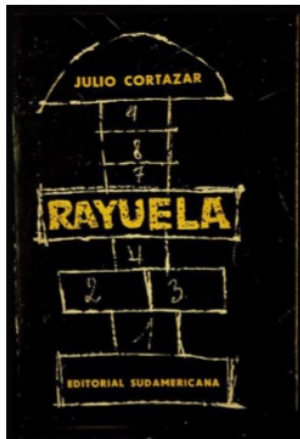
En aquesta novel·la hi ha tanta música que la pròpia editorial va realitzar una llista a Spotify per reunir totes les entrades musical que apareixen en el llibre. Stuart Murdoch, líder de Belle and Sebastian, ens explica des de dins com és un artista independent. Es tracta d'un diari escrit a cor obert on trobem des de les seves inspiracions musicals en forma de llistes (en això

coincideix amb en Rob Fleming d'*Alta Fidelidad*) fins als moments més quotidians. Stuart ens explica la seva vida entre 2002 i 2006, anys en què Belle and Sebastian van arribar a l'estrellat deixant petita l'etiqueta *Indie*, però al llegir el seu diari trobes a una persona accessible, preocupada pels seus fans, amb moltes inquietuds musicals, detallista, amant de casa seva i les seves coses.

Rayuela (Julio Cortázar)

Julio Cortázar, amant de la música, seguidor de diferents gèneres musicals, va ser molt més que un aficionat al jazz. La seva passió per la música va acabar modelant la seva creació literària fins a l'extrem que la seva escriptura, lliure i improvisada, pot considerar-se com un reflex dels elements compositius del jazz. El jazz té a *Rayuela* un poder autònom i un valor fonamental, ja que posseeix una varietat de funcions que en la novel·la treballen simultàniament. Apareix, per exemple, com un objecte d'exploració, ja que els personatges l'utilitzen com a

punt de partida per l'exploració de les seves pròpies inquietuds. És també subjecte, quan la seva influència sobre els personatges arriba a afectar l'acció o com a observador marginal: la música i la lírica són utilitzades per comentar el desenvolupament de l'acció; i com a món paral·lel al dels personatges, quan la problemàtica del jazz com a forma d'art s'ofereix com una

alternativa possible a l'escriptura. Els membres del Club de la Serp escolten discs, es comenta la música i es citen lletres de cançons de jazz. *Rayuela* és, doncs, una apologia del jazz.

The Commitments (Roddy Doyle)

Una banda de Soul a Dublín? Quan l'irlandès Roddy Doyle va auto-publicar la seva pròpia novel·la el 1987 gràcies als diners d'un amic i un préstec bancari no va pensar que la seva obra arribaria a ser tant popular gràcies a la seva adaptació al cinema anys després. En ella explica la vida d'un grupat d'aturats joves i el seu melòman manager Jimmy Rabbitte, que es veuen immersos en l'aventura de formar una banda de Soul amb la intenció d'arribar a ser els renovadors absoluts del gènere en un ambient tant poc apropiat com el Dublín dels anys 80. Divertida i entranyable, la novel·la forma part de l'anomenada *Trilogia de Barrytown*, com la seva primera entrega.

Una casa per compondre (Núria Perpinyà)

La pianista Olivia Kesler busca la seva casa i un refugi que la inspire per compondre. La recerca no és fàcil. Res la satisfà. L'artista es resisteix a confinar-se en un cau insípid. Al llarg d'una gimcana immobiliària plena de sorpreses, que és un viatge musical i al mateix temps una odissea arquitectònica, seguim pas a pas les preocupacions i els pensaments de la pianista. *Una casa per compondre* és una reflexió sobre la creació i

sobre la bellesa, i sobre l'obsessió. L'autora defensa els músics i arquitectes que no es limiten a repetir fàcils melodies ni a construir edificis horribles, sinó que arrisquen i imaginin coses noves. Les cases d'aquesta història es divideixen en tres grups: les verticals, les horitzontals i les fragmentades. Allò ideal, allò real i la crisi.